

PREMIERA

Rejestracja znaków narodowych w .PL

Andrzej.Bartosiewicz@NASK.pl

Tomek.Zygmuntowicz@NASK.pl

Agnieszka.Zalewska@NASK.pl

Dorota.Tusien@NASK.pl

Data 11 września zapewne kojarzy nam się z tragicznym wydarzeniem w Nowym Jorku.

W tym dramatycznym czasie jedynym medium dwustronnej komunikacji jakie działało na Manhattanie był Internet.

Internet został zaprojektowany tak, aby zniszczenia nawet wielu jego węzłów nie pozbawiło go działania. Sprawdził się.

11 września 2003 to również czas Krajowego Sympozjum Telekomunikacji, gdzie swoją premierę powinny mieć najważniejsze wydarzenia telekomunikacji w Polsce.

NASK jest pierwszym narodowym rejestratorem domen w Europie który zdecydował się na uruchomienie domen wielojęzycznych. Jako miejsce premiery wybraliśmy właśnie KST.

Agenda

- Wprowadzenie
- Przykłady
- Pionierzy
- Standardy
- Aplikacje i urządzenia
- PR
- Harmonogram i plany

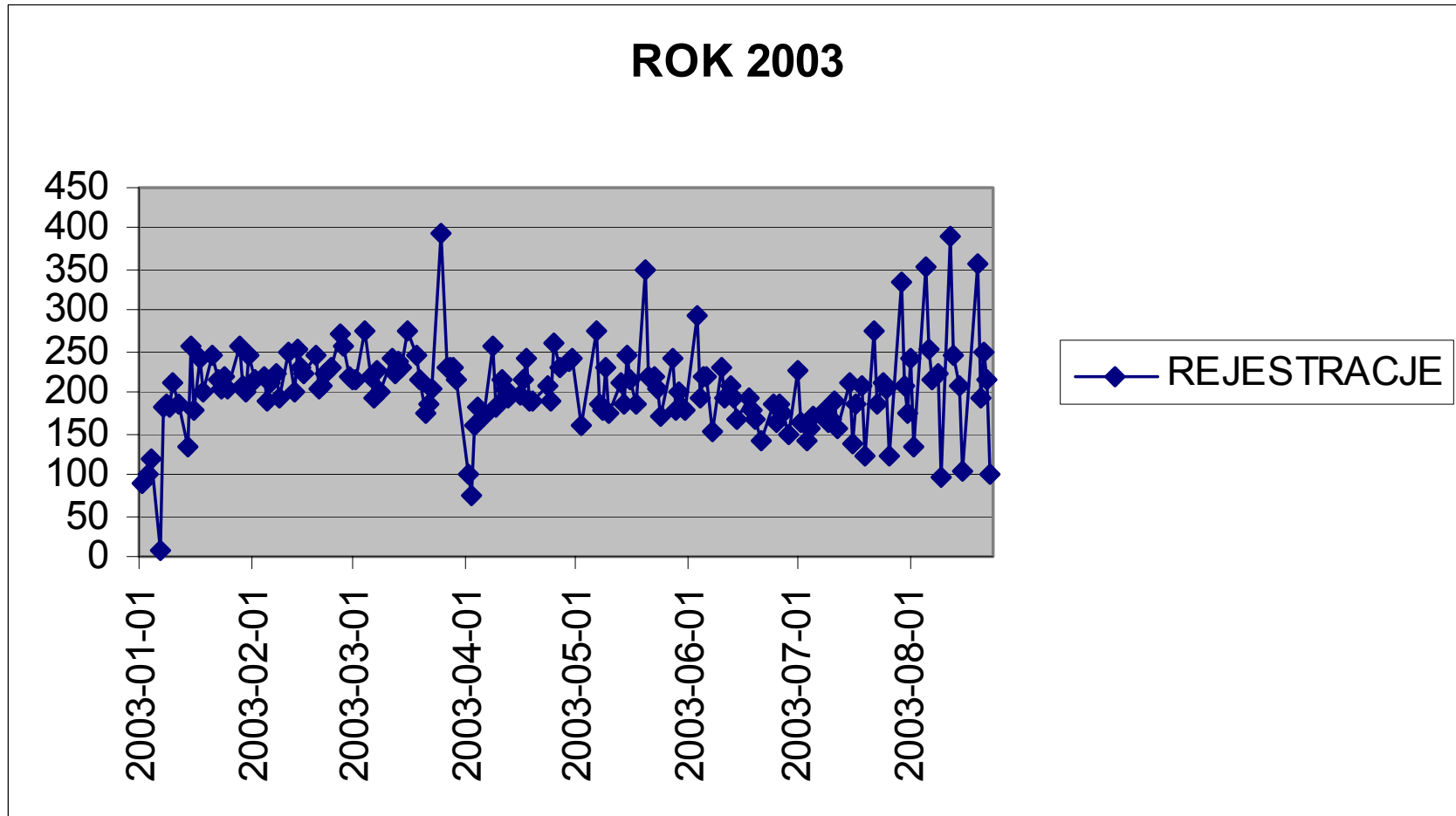
Wprowadzenie

Jak działa DNS

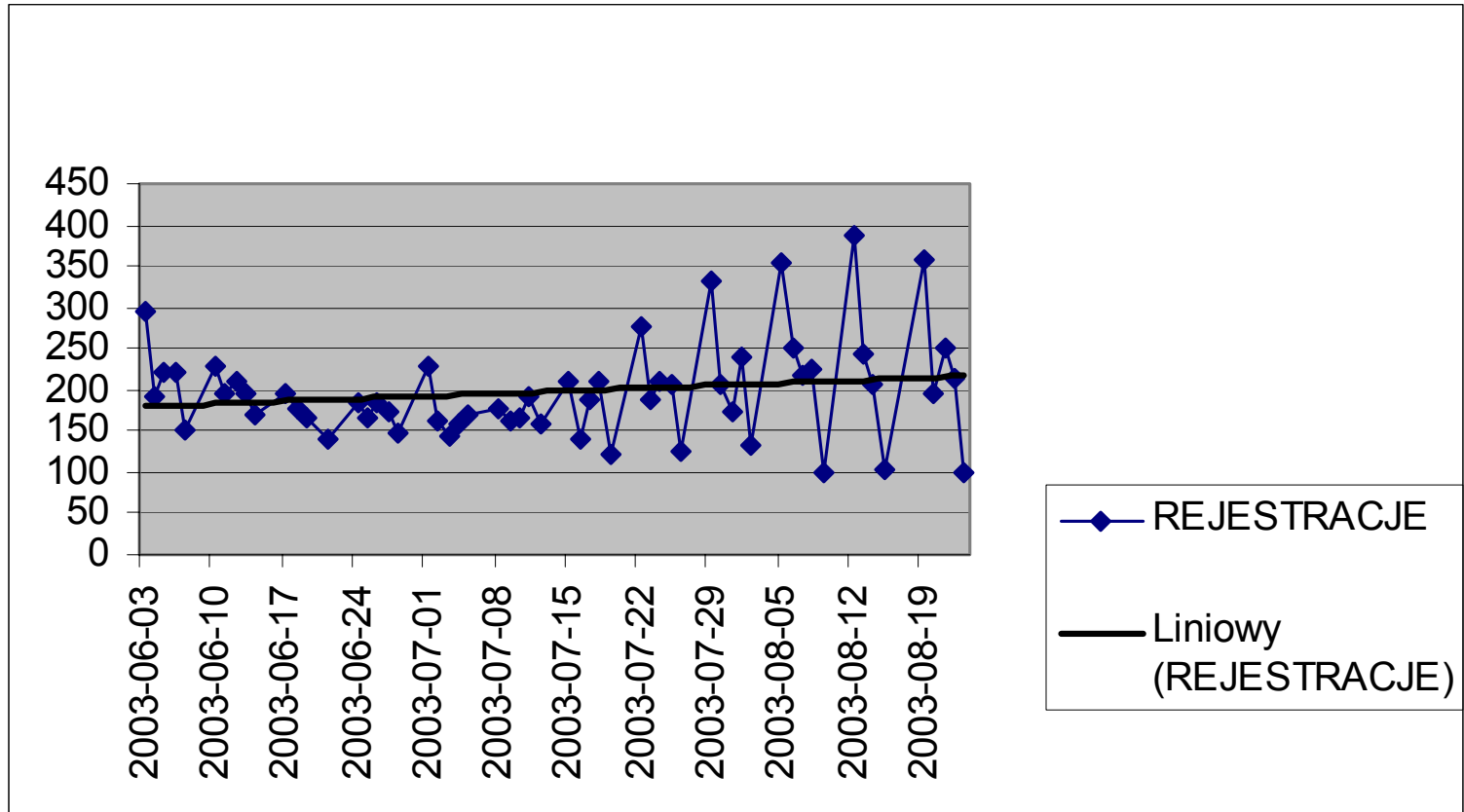
Działanie DNS opiera się na:

- *Wprowadzeniu przez użytkownika nazwy domeny do przeglądarki*
- *Komputer użytkownika odpytuje tzw. Serwer Nazw, skąd pobiera adres IP*
- *Komputer użytkownika za pomocą tego adresu IP łączy się z właściwym serwerem na którym jest strona WWW.*

Rejestracje domen - 2003

Rejestracje domen – od czerwca 2003

Rezerwacje domen IDN

- dane z 6.30

350 domen

Rezerwacje domen IDN

- dane z 11:11

704 domeny

Rejezerwacje domen IDN - dane z 12:00

766 domeny

Co to są nazwy domen ze znakami narodowymi?

Nazwy domen ze znakami narodowymi są to domeny zawierające nie tylko znaki ASCII, cyfry oraz myślnik (tak zwany zbiór LDH), ale także zbiór znaków charakterystycznych dla danego języka.

W przypadku języka polskiego to:

ą ć ę ł ń ó ś ź ż

Przykłady

Żywiec.com.pl, Wólczanka.pl, UsługiKrawieckie.pl

Łódź.pl, Toruń.pl, Kraków.pl, ŻelazowaWola.pl

Trójka.pl, ŻycieWarszawy.pl, ŻycieNaGorąco.pl

Wiśniewski.pl, Brzęczyszczkiewicz.pl

Pionierzy

Kto już uruchomił rejestrację domen ze znakami narodowymi?

Dotychczas rejestrację domen ze znakami narodowymi na świecie uruchomili:

- VeriSign w domenach .COM i .NET
- Rejestr japoński (.JP)

Kto planuje rejestrację domen ze znakami narodowymi?

Uruchomienie rejestracji domen ze znakami narodowymi w 2003 planują:

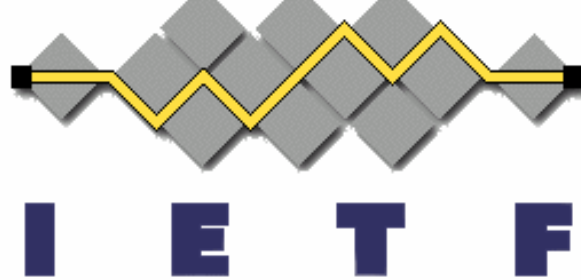
- Szwecja (plan: październik 2003)
- Niemcy (plan: koniec 2003)
- Korea (obecnie)

Standardy

IETF – organizacja odpowiedzialna za standardy

The Internet Engineering Task Force (www.ietf.org) jest to otwarta międzynarodowa społeczność internetowa, mająca na celu rozwój infrastruktury Internetu i dbająca o jego bezproblemowe funkcjonowanie.

Spółeczność tę stanowią projektanci sieci, operatorzy, badacze i naukowcy. Wynikiem pracy jednej z grup roboczych tej organizacji są dokumenty RFC nr 3490, 3491 i 3492 opisujące zasady funkcjonowania domen wielojęzycznych w Internecie.

The Internet Engineering Task Force

- [Overview of the IETF](#)
- [IESG Activities/Actions](#)
- [IETF Working Groups](#)
- [Internet-Drafts](#)
- [RFC Pages](#)
- [Additional Information](#)
- [The Internet Standards Process](#)
- [The Nomcom](#)
- [Documents in Last Call](#)
- [Meetings](#)
 - ★ [58th IETF - Minneapolis, MN, USA](#)
(November 9-14, 2003)
- [Proceedings](#)
- [Mailing lists](#)
- [Intellectual Property Right Notices](#)
- [Joining the IETF](#)
- [WG Chairs Web Page](#)

Dokumenty standaryzujące

- **“Internationalizing Domain Names In Applications (IDNA) (RFC 3490)** - jest to dokument definiujący domeny wielojęzyczne IDN oraz mechanizm zwany w skrócie IDNA, odpowiadający za implementację tego rodzaju domen.
- **“Nameprep: A Stringprep Profile for Internationalized Domain Names (IDN)” (RFC 3491)** - dokument ten jest profilem "Stringprepa", opisuje reguły przygotowania etykiet domen IDN.
- **“Punycode: A Bootstring encoding of Unicode for Internationalized Domain Names in Applications” (RFC 3492)** Opis algorytmu pozwalającego jednoznacznie i odwracalnie przekodować ciągi znaków Unikodu w ciąg znaków ASCII składający się tylko z liter, cyfr i myślników.

Udział NASK w IETF

NASK przygotował dokument (tzw. „Internet Draft”) opisujący konkretną implementację standardów IETF dostosowaną do warunków polskich:

„Registering Internationalized Domain Names under .PL“
www.ietf.org/internet-drafts/draft-bartosiewicz-idn-pltld-01.txt

Fragment dokumentu IETF

Main concepts

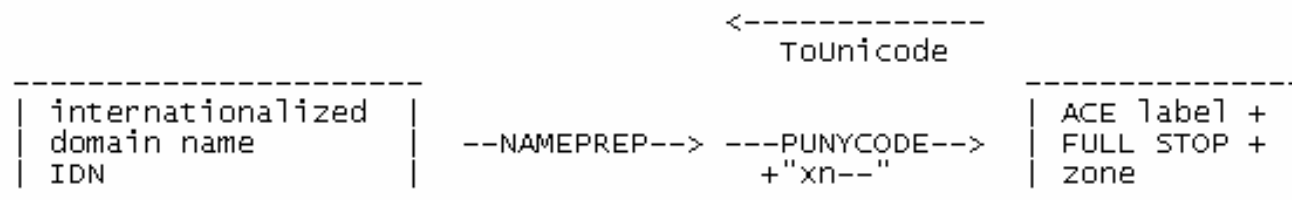
The Policy of the IDN-registration under .PL is liberal and is based on the following concepts:

-NASK accepts only the proper ACE labels (according to [3], [8] and [9]) which begin with the "xn--" prefix and contain only ASCII characters

-the received string after the Tounicode operation (according to section 4.2 of [4] and section 6.2 of [3]) applied to the ACE label MUST only include codepoints [5] from the following set:

U+002D	(HYPEN-MINUS)
U+0030..U+0039	(DIGIT ZERO .. DIGIT 9)
U+0061..U+007A	(LATIN SMALL LETTER A .. LATIN SMALL LETTER Z)
U+00F3	(LATIN SMALL LETTER O WITH ACUTE)
U+0105	(LATIN SMALL LETTER A WITH OGONEK)
U+0107	(LATIN SMALL LETTER C WITH ACUTE)
U+0119	(LATIN SMALL LETTER E WITH OGONEK)
U+0142	(LATIN SMALL LETTER L WITH STROKE)
U+0144	(LATIN SMALL LETTER N WITH ACUTE)
U+015B	(LATIN SMALL LETTER S WITH ACUTE)
U+017A	(LATIN SMALL LETTER Z WITH ACUTE)
U+017C	(LATIN SMALL LETTER Z WITH DOT ABOVE)

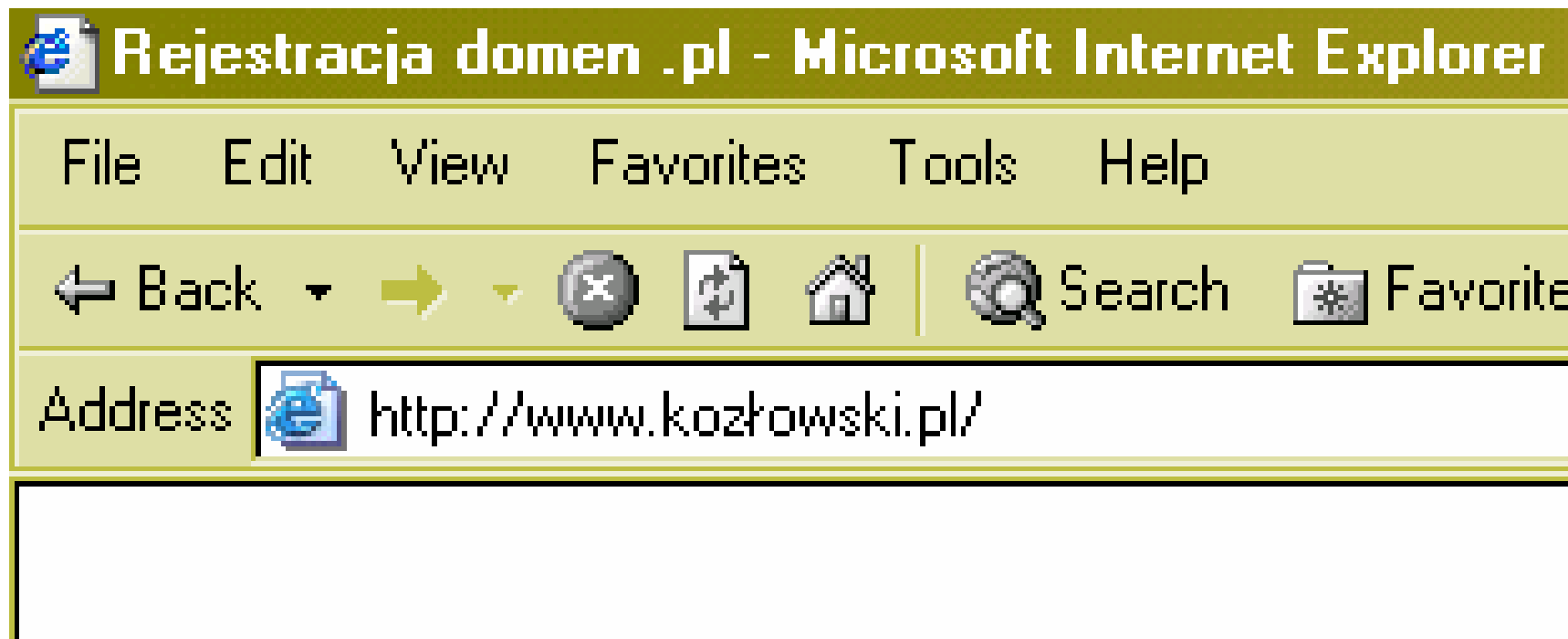
Codepoints U+00F3, U+0105, U+0107, U+0119, U+0142, U+0144, U+015B, U+017A, U+017C form the Polish script.

Tak widzi domenę użytkownik Internetu

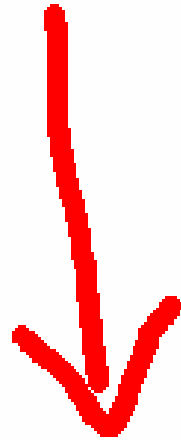
www.kozłowski.pl

Jeśli przeglądarka obsługuje domeny ze znakami narodowymi to...

www.kozłowski.pl

ACE prefix

ACE string

www.xn--kozowski-8ob.pl

Domena po „przekodowaniu” – tak widzi to DNS

www.xn--kozowski-8ob.pl

Zagadka! Jaka nazwa kryje się pod tą domeną?

xn--wwz-hna2g.pl

Zagadka! Jaka nazwa kryje się pod tą domeną?

xn—ryczka-bxa01i.pl

Co to jest etykieta ACE?

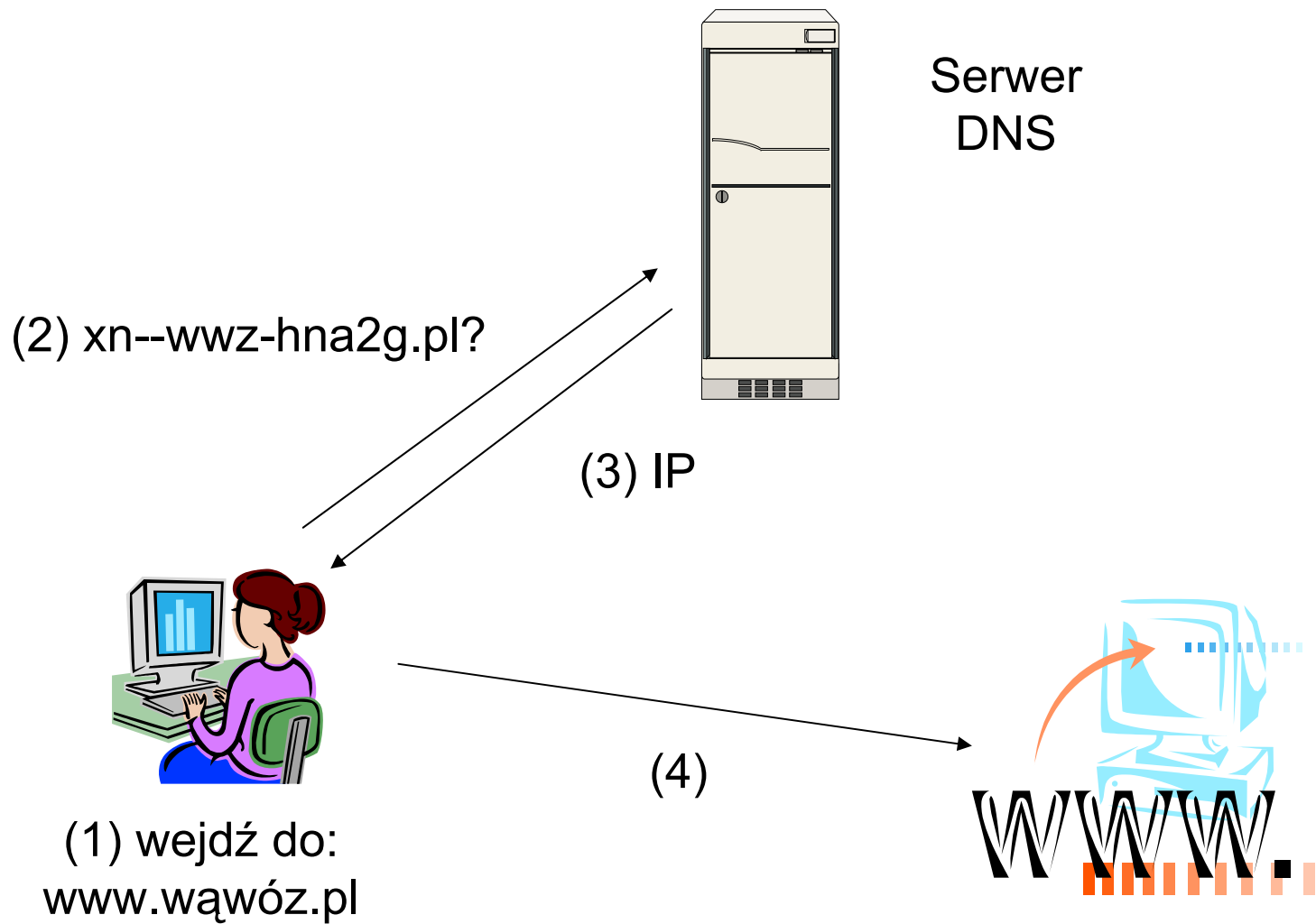
Etykieta ACE to:

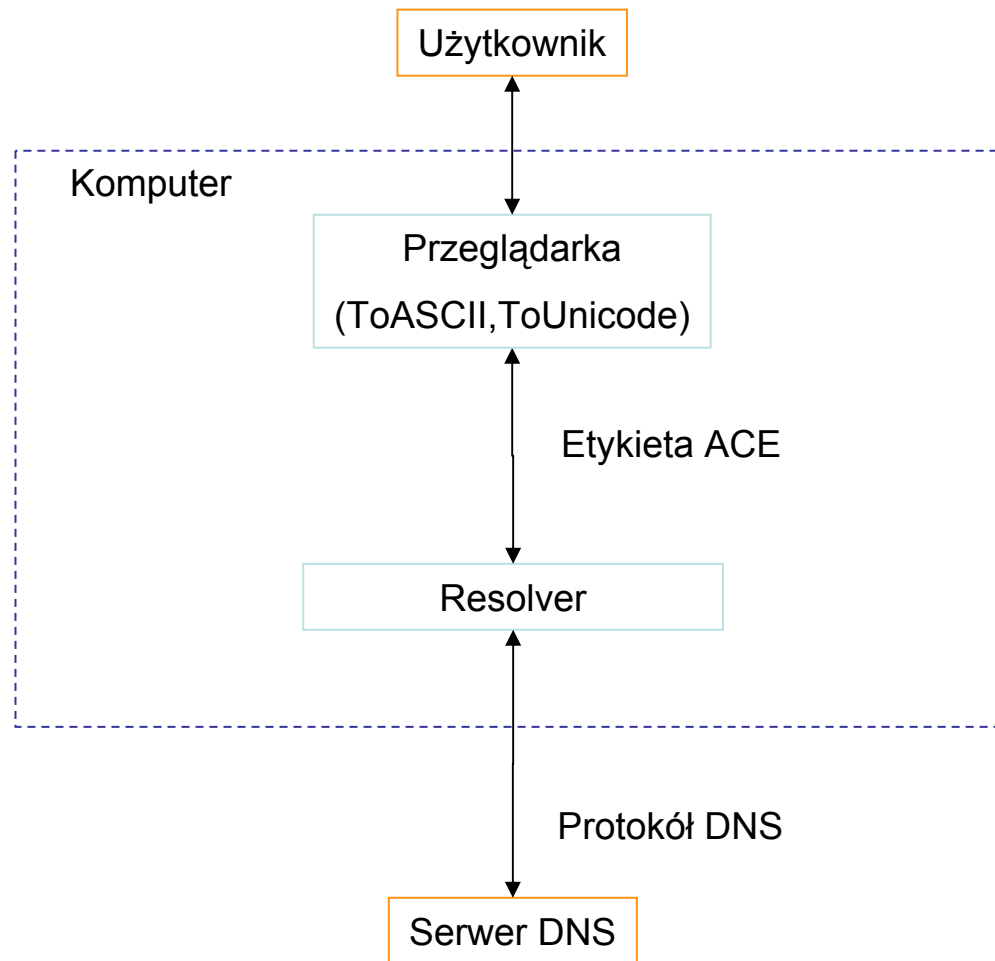
- Prefix „xn—” oraz
- Przekodowana do postaci ASCII nazwa z polskimi znakami

Czemu xn--?

Prefiks „xn” w 2003 roku został w drodze losowania wybrany jako międzynarodowe oznaczenie domeny która odzwierciedla nazwę wielojęzyczną.

Wcześniej funkcjonowały prefiksy „bq” i miały zastosowanie do testowych domen kodowanych innym algorytmem, który został przez IETF odrzucony (domeny z prefiksem “bq—” były obsługiwane jedynie przez przeglądarkę Opera)

Aplikacje i urządzenia

Czy należy wymienić urządzenia sieciowe?

NIE!

Rozwiązanie wdrożone przez NASK nie ingeruje w system DNS.

Przekodowywanie odbywa się po stronie aplikacji użytkownika (przeglądarki, program pocztowy), a więc wszystkie urządzenia widzą domeny wielojęzyczne tak jak dotychczasowe domeny bez znaków narodowych.

Żadnych dodatkowych kosztów dla firm i użytkowników indywidualnych.

Jakie aplikacje wspierają znaki narodowe

Według stanu na 8 września 2003:

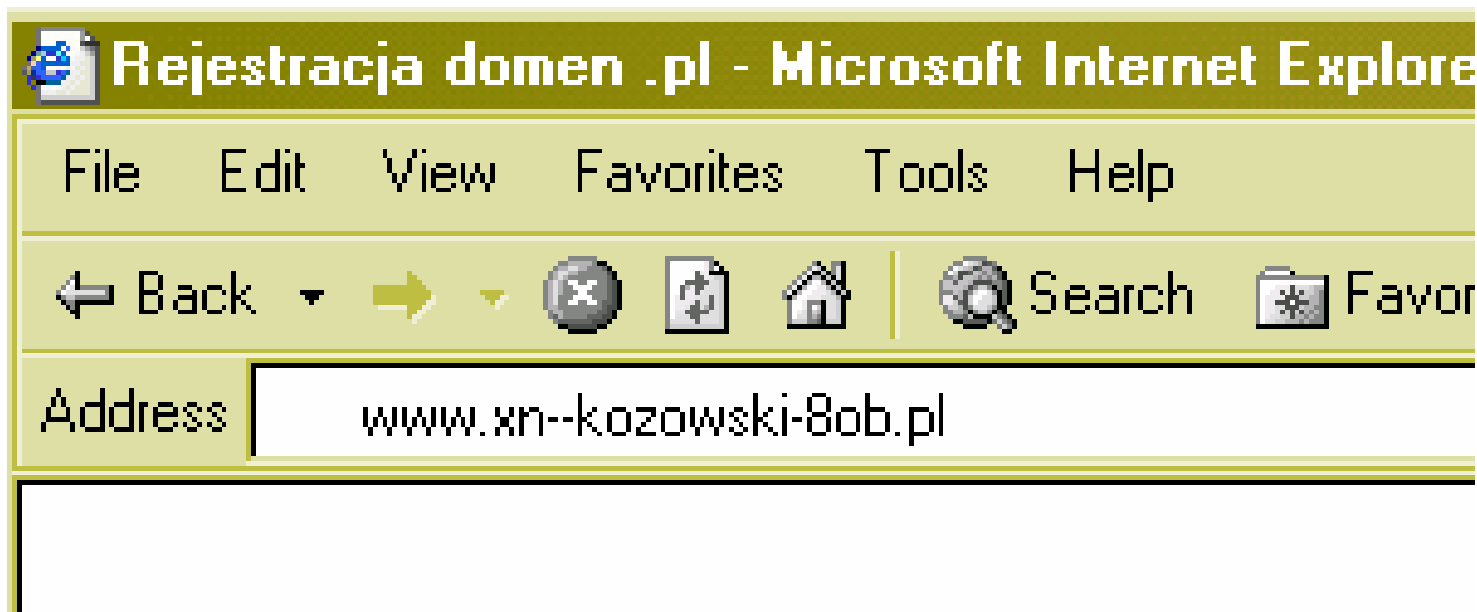
- Internet Explorer + i-Nav Plug-In
- Netscape 7.1 / Mozilla 1.4
- Opera 7.2 beta 7

- Outlook Express + i-Nav Plug-In

Co należy zrobić aby zobaczyć domeny z „ogonkami”?

Aby użytkownik Internetu mógł zobaczyć strony WWW wpisując adres z polskimi znakami diakrytycznymi powinien dokonać bezpłatnego „upgrade” swojego oprogramowania (przeglądarki, program pocztowy).

Jeśli przeglądarka nie obsługuje domen narodowych to używamy postaci ACE

Czy powinniśmy stosować domeny z polskimi znakami w kontaktach zagranicznych?

Generalnie **nie powinniśmy** stosować domen z polskimi znakami diakrytycznymi w kontaktach zagranicznych. Osoby które nie znają języka polskiego mogą mieć kłopoty z wpisaniem takich nazw z klawiatury komputera.

Domeny z polskimi znakami w postaci przekodowanej (postać ASCII czyli „xn-”) będą jednak zawsze widoczne i możliwe do wprowadzenia, choć ich postać jest mało przyjazna użytkownikom.

Serwis Whois

Obiekt Domena:

domena: xn--kozowski-8ob.pl

typ: FIRMOWA

id abonenta: nsk001

serwer nazw: atos.warman.com.pl [195.187.244.6]

serwer nazw: eomer.warman.nask.pl

utworzona: 2003.03.21

id Registrara: nask

Abonent:

firma: NAUKOWA I AKADEMICKA SIEĆ KOMPUTEROWA

ulica: UL. WĄWOZOWA 18

miasto: 02-796 WARSZAWA

lokalizacja: PL

identyfikator: nsk001

id Registrara: nask

PR

Public Relations

- Konferencja prasowa w kwietniu 2003
- Publikacje prasowe m.in.:
 - „Gazeta Wyborcza”
 - “Rzeczpospolita”
 - “ComputerWorld”
 - “InternetStandards”
 - „BiznesNet”
 - “e-biznes”
- Audycje radiowe i telewizyjne: “Zet”, “Trójka”, “94”, “Radio Katowice”, “Tok FM”, „TV4”
- Strona internetowa www.dns.pl/IDN

Domeny z ogonkiem

Standardowo nazwy DNS można budować jedynie ze znaków należących do podstawowego zbioru ASCII. Mimo deklarowanej gotowości NASK nie oferuje jeszcze takich usług, czekając na ogłoszenie oficjalnego standardu przez IETF, podstawowe ciało standaryzacyjne w Internecie. Ma to nastąpić przed końcem br.

Rozwiązanie zakłada minimalną ingerencję w funkcjonujący system nazw internetowych. Znaki nie należące do zbioru ASCII są bowiem tłumaczone za pomocą tzw. skryptów językowych przez przeglądarkę na odpowiadający im ciąg standardowych liter i cyfr (np. domena kozłowski.pl jest tłumaczona jako xn-kozowski-80b.pl). Już dzisiaj można więc rejestrować domeny w postaci przekodowanej, co zagwarantuje ich własność we wprowadzonym pod koniec roku zapisie z polskimi literami.

Rejestrowanie domen zapisanych za pomocą znaków narodowych nie będzie ograniczone jedynie do alfabetu polskiego. Sprawa dotyczy bowiem wszystkich znaków Unicode. Do tej pory takiego rozwiązania nie wprowadzono w żadnym z państw europejskich. Natomiast zaawansowane prace prowadzone są w Chinach i Japonii. Swego czasu własne rozwiązanie wprowadził VeriSign. Jest ono jednak niezgodne ze standardem, na którym pracuje IETF.

Przemysław Gamdzik

Nowy pomysł NASK: domeny z polskimi znakami

Nad ideą wprowadzenia znaków narodowych do domen od czterech lat pracuje organizacja IETF (The Internet Engineering Task Force). Teraz zaproponowane przez nią rozwiązania testuje Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa, jednostka prowadząca rejestr krajowych domen zakończonych ".pl".

NASK wprowadza domeny z polskimi znakami

■ zbig 03-09-2003, ostatnia aktualizacja 03-09-2003 17:13

Możliwość rejestrowania domen internetowych z polskimi znakami diakrytycznymi wprowadzi od 11 września NASK. Polski operator twierdzi, że oferuje domeny ze znakami narodowymi jako pierwszy w Europie

Firmy i osoby prywatne będą mogły zarejestrować sobie domeny (adresy internetowe) typu ".pl" oraz tzw. domeny funkcjonalne ("com.pl", "org.pl" i in.) i regionalne (np. "waw.pl") zawierające typowo polskie litery, w rodzaju "ą", "ę", "ć", "ó", "ź". Np. adres strony internetowej www.zolty.pl będzie można zapisać normalnie: www.zolty.pl

Premiera nowej usługi NASK (którą poprzedziło opublikowanie przez organizację The Internet Engineering Task Force oficjalnego standardu rejestracji nazw internetowych ze znakami narodowymi) odbędzie się podczas Krajowego Sympozjum Telekomunikacji w Bydgoszczy. - Wprowadzamy do powszechnego użytku domeny ze znakami narodowymi jako pierwsi w Europie wśród instytucji pełniących rolę krajowego rejestru nazw internetowych - pisze NASK w środkowej informacji na ten temat.

Krytycy takich rozwiązań wskazują na problemy z komunikacją międzynarodową w internecie, w którym zarołoby się od polskich, niemieckich, francuskich i innych znaków narodowych.

narodowymi przez inne kraje europejskie.

Ewa Gołdecka

iw oczekiwaniom naszych klientów. Z badań nad nazwami polskich domen wynika, że znaków towarowych lub firm. W związku z brakiem polskich liter często domeny są umiały - ocenia Andrzej Bartosiewicz.

wnik wprowadza w przeglądarce lub programie pocztowym domenę ze znakami mianymi wyżej www.zolty.pl), a przeglądarka samodzielnie dokonuje przekodowania i adający tej domenie i przesyła takie zapytanie np. do serwera NASK. W odpowiedzi a użytkownik nie zauważy, że w międzyczasie domena została przekodowana. - eli ktoś ma bardzo wolny komputer - śmieje się Andrzej Bartosiewicz. Wygląda to uzyskuje postać: xn--kozowski-80b.pl i taki zapis prawdopodobnie przyjmie w lomena.

rozwiązania NASK nie spodziewa się dużego zainteresowania: - Nie wszystkie przeglądarki internetowe będą mogły od razu obsługiwać znaki narodowe. wa z kolegą zza oceanu może przebiegać z trudnością, jeżeli jego oprogramowanie polskich znaków. Być może stanie się tak, że użytkownicy domen będą korzystać z dresów. Dla przykładu firmy będą dysponowały domeną z polskimi literami dla i drugą dla zagranicznych - przyznaje Andrzej Bartosiewicz.

owadzenie domen z "ogonkami" od pojawienia się na rynku standardu może nastąpić na przełomie 2003 i 2004 r. lub od rejestrowania domen ze znakami

WYDARZENIA

Wiadomości
Z pierwszej linii
Temat tygodnia
Barometr

DZIAŁY

Pieniądze
Rynek
E-Ludzie
E-Prawo
Wizje i Strategie
Trendy
E-Polska

Standard na kursie

MIESIĘCZNIK

Archiwum
Palm

POMOC

O firmie
Ochrona prywatności

SUBSKRYPCJA

- Wydarzenia
 Przegląd prasy
 Przegląd tygodnia

Wersja:

html txt

WYSLIJ

O subskrypcji

ANKIETA

Czw. 11-09-2003

Domeny z ogonkami już oficjalnie

11 września 2003, 12:11:02

Od dzisiaj można będzie rejestrować domeny z polskimi znakami diaktrycznymi zgodnie ze standardem kodowania przyjętym przez IETF. Naczelna Akademicka Sieć Komputerowa ogłosiła oficjalną premierę tych usług podczas Krajowego Sympozjum Telekomunikacyjnego w Bydgoszczy.

Anna Meller

NASK utrzymuje, że jako pierwsza firma w Europie wprowadziła rejestrację domen z narodowymi znakami. Obecnie można już rejestrować nazwy zawierające np. "ż", "ó" "ł" w domenach .pl, a od 18 września także w pozostałych domenach funkcjonalnych (com.pl, org.pl) i regionalnych (np. waw.pl).

Domeny z "ogonkami" wprowadzają do swojej oferty także partnerzy NASK. Kampanię promującą nowe usługi uruchamia m.in. Onet.pl. Niektóre firmy (np. Cybernetix) prowadziły prerejestrację domen z polskimi znakami, umożliwiającą zarezerwowanie określonej nazwy.

Aby móc wpisywać w przeglądarce internetowej adresy z "ogonkami", trzeba korzystać z przeglądarek Netscape lub Opera w najnowszej wersji, a do najpopularniejszej - Internet Explorera - należy zainstalować dodatkowy plugin obsługujący tzw. skrypty językowe. Nazwy domen IDN (Internationalized Domain Names) konwertowane są na postać unikodową (np. ą = U+0105) i poprzedza je specjalny prefiks ("xn--").

Narzędzia

[Wersja do wydruku](#)
[Wyślij pocztą](#)
[Skomentuj tekst](#)

Zobacz też:

Aktualności

- [James Bond wygrywa...](#)
- [Setki nowych domen w...](#)
- [Nowe usługi w Home.pl](#)
- [Polskie domeny od...](#)

Artykuły

- [Porządknych domen...](#)

Harmonogram i plany

Harmonogram wdrożenia

- Luty 2002 – Pierwsze testowe rejestracje.
- Marzec 2003 – Zapowiedź na konferencji prasowej.
- Maj - wrzesień 2003 – Prezentacje planów NASK na międzynarodowych sympozjach:
 - CENTR Administrative Workshop (Frankfurt) – maj
 - CENTR Technical Workshop (Frankfurt) – maj
 - IETF (Wiedeń) – lipiec
 - RIPE (Amsterdam) – wrzesień
- 11 sierpnia 2003 - Publikacja standardu przez NASK w IETF, informacja dla Partnerów.
- **11 września 2003 – uruchomienie rejestracji domen z polskimi znakami w .PL**

Dalsze plany

- Od 18 września 2003 – rejestracja w subdomenach:
.com.pl .biz.pl info.pl net.pl
- Stopniowe dodawanie kolejnych języków narodowych (niemiecki, francuski itd.)

Inne alfabety.

NASK przeprowadził testy nie tylko domen z polskimi znakami diakrytycznymi ale także znakami charakterystycznymi dla innych alfabetów (np. francuski, niemiecki, hebrajski).

Wprowadzenie rejestracji takich domen uzależniamy od wprowadzenia takich znaków w ich krajach macierzystych.

www.۲۰۰۳.pl

www.שלום.pl

www.großartig.pl

Szczegółowe informacje o
domenach narodowych (opis w
języku polskim i angielskim)
znajdziecie państwo niezmiennie
pod adresem:

www.dns.pl/IDN

Jeśli jesteście Państwo zainteresowani otrzymywaniem **regularnie informacji** o znakach narodowych i nowych projektach w DNS proszę zostawić swoją wizytówkę z adresem e-mail pracownikowi NASK obecnemu na sali lub przy stoisku.

Dziękuję za udział w imieniu
wszystkich pracowników NASK.

Szczególne gratulacje dla
organizatorów targów KST iż
kolejny raz zebrali w Bydgoszczy
tak dużo reprezentantów świata
telekomunikacji.

Konkurs!

Co to jest domena internetowa.

Konkurs!

Co oznacza „IDN”

Konkurs!

O której godzinie zaczęliśmy
rejestrację IDNów.

Konkurs!

Ile domen zostało od 1995 roku zarejestrowane w Polsce (można się pomylić o 20.000)

Konkurs!

W jaki sposób prefiksem domen
IDN stał się „xn—”?

Konkurs!

Czym zajmuje się NASK?